

Vandringen längs häradsgårnsen etapp 1

Söndagen 5 september avverkade några tappra vandrare den första etappen längs häradsgårnsen. Grånsen faststålles 1696 och alla rösen på den första etappen restes det året. Alla rösen finns kvar men i olika skick. Häradsgårnsen beskrevs i förra numret av nyhetsbrevet. Tanken är att varje etapp ska följas upp av en vandring som fältstudie.

Vi samlades intill den höga silon i Kalmarsand. Där begründade vi Sandtorpsröret, vilket är det första grånsröset på linjen. Exakt på denna plats fanns ett grånsmärke redan före 1696, vilket ger platsen svindlande perspektiv. Fanns det här redan på folklandstiden (1.000 år sedan)? Sedan följde vi den spikraka häradsgårnsen fram till motorvägen. Först fick vi bestiga ett synnerligen brant berg för att nå Kullbergsröret. Det är ett femstenarör som är väl bibehållet och där såväl hjärtstenen som biliggarna pekar i rätt riktning. Vi travade vidare och passerade 1700-talsvägen där vi kort tittade på platsen efter ett skogvaktartorp. Där finns en mycket väl bevarad stenbrunn. Åter längs häradsgårnsen tittade vi på nästa grånsröse, Motrån. En erbarmlig hög med hopradsade stenar ackompanjerad av en falsk visare. Vi gick raskt vidare. Efter att ha passerat "vildsvinsskogen" (där jag stött på grisar vid tidigare vandringar) kom vi fram till Gråstensvisaren strax före motorvägen. Det var det sista grånsröset för dagen och här rastade vi.

Tillbakavägen blev en annan stråcka. Då vandrade vi den "påstådda grånsen" som hade diskuterats innan grånsen slutligen faststålles 1696. Efter att ha passerat genom djupa skogen kom vi fram till Bista hage där ett tidigare torp funnits. Hagen ska tyvärr snart bebyggas. Vi tittade på (de medeltida?) hålvägarna intill, och betraktade Lillsjön, som är en rest från ett tidigare farledssystem där man bitvis fick dra båtarna över land.

Efter drygt tre timmar var vi tillbaka till ursprungsplatsen. Den höga spannmålssilon där, som uppfördes på 1940-talet, ska förresten rivras och hela området omkring den ska bebyggas.

Ulf Björkdahl

Etapp 2 av vandringen längs häradsgårnsen var ursprungligen tänkt att genomföras under hösten 2021. Med hänsyn till pågående älgjakt har vi ändrat tidpunkten till våren 2022.

Vi återkommer med närmare besked.
Till höger: några vandrare barnbarn.

